

Stanowisko Pozarządowych Organizacji Ekologicznych dot. wdrażania funduszy UE w okresie 2007-2013 – woj. podlaskie.

Piotr Znaniecki

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Zasoby przyrodnicze 1 1 – 2 - 33

Parki Narodowe - **1 miejsce** w kraju

(4,56 km²/100 km²)

Ochroną gatunkową objętych jest 70 gatunków na
100 km² powierzchni - **1 miejsce** w kraju

Rezerваты przyrody - **2 miejsce** w kraju

(1,17 km²/100 km²)

33 obszary objęte siecią Natura 2000

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020

WIZJA WOJEWÓDZTWA W ROKU 2030

Województwo podlaskie

zielone,

otwarte,

dostępne

i przedsiębiorcze.

Prognozy 2014

- Dotacje celowe UMWP:
- Kultura fizyczna – 2 100 000 zł.
- Kultura – 1 000 000 zł.
- Ochrona i konserwacja zabytków – 860 000 zł.
- Ratownictwo wodne – 100 000 zł.
- Ochrona i promocja zdrowia – 80 000 zł.
- Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna – 100 000 zł: 20 000 Olimpiada wiedzy ekologicznej, 30 000 Odpady, 50 000 Przyroda na obszarze PK i Obszarów Chronionego Krajobrazu.
- Turystyka – 70 000 zł.

Chronimy NASZE środowisko czy tylko spełniamy wymogi UE, bo musimy?

(...) gospodarkę odpadami w regionie można określić jako nieefektywną i przestarzałą. W związku z tym konieczna jest zmiana obecnej sytuacji poprzez kompleksowe działania skierowane na poprawę gospodarowania odpadami realizowane w ramach Priorytetu inwestycyjnego 6.1 (Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego).

Wymogi formalne

RPO WP POWINIEN UWZGLĘDNIĄĆ SPECYFIKĘ TRZECIEGO SEKTORA I DOSTOSOWAĆ WARUNKI DOSTĘPU DO MOŻLIWOŚCI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

W celu realnego umożliwienia korzystania przez NGO ze środków RPO konieczne jest ułatwienie finansowania i montażu finansowego projektów, bez czego udział NGO w wykorzystaniu środków RPO nie będzie większy niż w poprzedniej perspektywie finansowej, a więc bardzo niski.

Niezbędne jest:

- prefinansowanie projektów;
- systemowe wsparcie funduszy krajowych w zakresie finansowego wkładu własnego (np. WFOŚiGW, banki);
- dwustopniowa procedura aplikacyjna – 2-stopniowa;
- uwzględnienie realnych kosztów koordynacji i prowadzenia merytorycznego i administracyjnego projektów, w szczególności projektów nieinwestycyjnych.

Wkład własny krajowy

ZMORA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH.

- Wydzielona pula środków z budżetu województwa;
- Dotacje celowe z WFOŚiGW.

Rezerwa budżetu województwa 2014

Projekt budżetu 2014:

§ 3. W budżecie tworzy się rezerwy:

- 1) ogólną w wysokości 2 500 000 zł,
- 2) celową w wysokości 12 260 480 zł, z przeznaczeniem na:
 - g) udziały własne dla organizacji pozarządowych w kwocie 200 000 zł,

Rekomendacje na okres 2014-2020

Aby rozwój regionu był faktycznie zrównoważony i promował „zielone” przedsięwzięcia, rekomendujemy:

- przy ocenie projektów wprowadzenie we wszystkich osiach priorytetowych, we wszystkich działaniach, kryteriów znacząco podnoszących ocenę projektów wykazujących realne korzyści ekologiczne oraz projektów stricte prośrodowiskowych,
- przy ocenie projektów promowanie w punktacji działań skierowanych bezpośrednio na ochronę bioróżnorodności, przeciwdziałanie zmianom klimatu, działania którym towarzyszy edukacja ekologiczna i informacja skierowana do otoczenia (społeczności lokalnych, odbiorców, klientów, itd.),
- przy projektach „biznesowych” punktowanie działań odpowiedzialnego biznesu w żadnym stopniu nie niszczących zastanego środowiska w miejscu inwestycji,
- zapewnienie odpowiednio wysokich alokacji środków na działania związane z ochroną środowiska, które umożliwią realne rozwiązanie zidentyfikowanych problemów.

Cel tematyczny 6: Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów

6.1. Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego

Problemem w województwie są odpady komunalne. Chociaż pod względem wytwarzanych odpadów komunalnych region zajmuje 12 miejsce w kraju, to wskaźnik zebranych odpadów jest najniższy w Polsce. Na ten wynik wpływa przede wszystkim najniższy w kraju odsetek osób objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych - 63% wobec średniej 80%. Większość wyprodukowanych odpadów trafia na składowiska (83% zebranych odpadów) i tylko 4% zbieranych jest selektywnie (najmniej w kraju, średnio ze zbiórki selektywnej pochodzi 9% odpadów komunalnych), dlatego gospodarkę odpadami w regionie można określić jako nieefektywną i przestarzałą.

Cel tematyczny 6: Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów

6.2. Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki wodnej, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego

W 2010 r. w podlaskim 87,8% ludności korzystało z sieci wodociągowej, co daje regionowi 11. miejsce w kraju. Pod względem długości sieci wodociągowej na 100 km² podlaskie w 2010 r. zajęło dopiero 13. miejsce w Polsce ze wskaźnikiem 61 km/100 km², podczas gdy średnia krajowa wyniosła 87,3 km/100 km². Na przestrzeni lat 2004-2010 następował jednak stały wzrost wskaźnika długości sieci wodociągowej na 100 km² (z poziomu 52,6 km/100 km² w 2004 r.). Problematiczna jest nadal dostępność wody pitnej na obszarach najślabiej zaludnionych oraz kwestia poprawy jakości wody.

Zwodociągowanie gmin w regionie jest na poziomie średniej krajowej, jednak występują duże braki w zakresie dostępności kanalizacji. W 2010 r. z sieci kanalizacyjnej korzystało co prawda niemalże tyle samo mieszkańców co średnio w kraju (60% wobec średniej 62%), ale występowały bardzo duże dysproporcje w dostępie na linii miasto-wieś. Tylko 17% ludności wiejskiej było podłączonych do sieci kanalizacyjnej (14 miejsce w kraju). Podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku oczyszczalni ścieków, bowiem tylko 19% wszystkich mieszkańców terenów wiejskich korzysta z oczyszczalni ścieków (średnia dla kraju wynosi 31%). Zgodnie z założeniami KPOŚK wymagana jest realizacja ponad 50 projektów.

Cel tematyczny 6: Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów

6.3 Ochrona promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego

Zgodnie z kierunkami interwencji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku należy efektywnie wykorzystać potencjał kulturowy województwa oraz chronić wspólne dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe obszaru pogranicza. W województwie występują liczne zabytki kultury i architektury materialnej, w tym ludowej, które wymagają jednak modernizacji, a także podwyższania standardów istniejących obiektów kulturowych i zabytkowych.

Cel tematyczny 6: Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów

6.4. Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz promowanie usług ekosystemowych, w tym programu Natura 2000 oraz zielonej infrastruktury

Województwo podlaskie cechuje duża różnorodność biologiczna i dobry stan środowiska przyrodniczego. Dobry stan środowiska nie zwalnia jednak z troski o nie i z obowiązku stałego przeciwdziałania czynnikom i zjawiskom negatywnie oddziałującym na różnorodność biologiczną, takim jak np. przekształcanie, degradacja i defragmentacja siedlisk flory i fauny, zmiana użytkowania terenu, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych, zanieczyszczanie środowiska, rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków obcych. Naruszenie stabilności układów przyrodniczych, w szczególności na obszarach wykorzystywanych gospodarczo, może bowiem w konsekwencji doprowadzić do negatywnych skutków dla gospodarki i społeczeństwa. Dlatego z uwagi na potrzebę ochrony potencjału endogenicznego, należy podjąć interwencję w powyższym zakresie.

Cel tematyczny 6: Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów

6.5. Działania mające na celu poprawę stanu środowiska miejskiego, w tym rekultywacja terenów przemysłowych i redukcja zanieczyszczenia powietrza

Pomimo niskiego poziomu emisji zanieczyszczeń średnio w regionie, miejscowo odnotowywane są przekroczenia stężeń normatywnych, wywołane głównie złym stanem technicznym wielu urządzeń wykorzystywanych do spalania, jakością paliw w połączeniu z niejednokrotnie niekorzystnymi warunkami rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu. Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza w regionie są ciepłownie miejskie, przemysłowe, rozproszone źródła emisji z sektora komunalno-bytowego i komunikacyjne. W emisji największy udział mają: dwutlenek węgla, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły. Największa emisja zanieczyszczeń powietrza powstaje w Białymstoku, Łomży i Suwałkach, a także w powiatach: grajewskim, zambrowskim

Dziękujemy za uwagę

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, ul. Sławkowska 12, 31-014 Kraków

